

IZHAJA VSAKO SOBOTO ZJUTRAJ, POSAMEZNA STEVILKA LIR 15, DIN 5, ZAOŠTALE STEVILKE DVOJNO. CELOLETNA NAROCNINA LIR 700, POLLETNA LIR 360, TRIMESEČNA LIR 190. UREDNISTVO IN UPRAVA: TRST, ULICA MONTECCHI ST. 6, IL. NADST. — TEL. UREDNISTVA 93-073 — 93-086; TEL. UPRAVE 90-247. DOPIST SE DOSTAVLJAJO UREDNISTVU, NEFRANKIRANA PISMA SE NE SPREJEMAJO, ROKOPISI SE NE VRACAJO. OGLASE: V ŠIROKOSTI ENEGA STOLPCA ZA VSAK MIL. L. 30. OGLASI SE PLAČAJO VNAPREJ. POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI, SPED. ABB. POST.

DELO

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

V imenu vseh demokratičnih Slovencev pozdravljamo

svetovni kongres miru v Varšavi

v prepričanju, da bo mnogo doprinesel k ohranitvi miru, za katerega se danes bori vse pošteno človeštvo.

Obnovljena izdaja leto II. šte. 100

TRST SOBOTA, 18. NOVEMBRA 1950.

Cena 15 lir

OB STOTI ŠTEVILKI

Naš list obhaja mali jubilej. V svoji obnovljeni izdaji, ki je izšla 1. januarja, je danes dosegel svojo stoto številko. Čeprav razporejeno ponovnega izhajanja glasila Dvobojne fronte ne pomenja časovno velike starosti, kljub temu pa je ta doba za nas trzasko Slovence in vse demokrate sploh izredne važnosti.

To je obdobje velikih sprememb, tako pri nas kot v svetu, doba, v kateri se je zgodovina razvijala v mnogo hitrejšem tempu kot običajno, to so doželi veliki dogodki, ki bodo bistveno vplivali na nadaljnji tok človeške zgodovine.

Skozi sto števk smo spremljali veličastno borbo azijskih narodov za osvoboditev izpod kolonialnega jarma imperialističnih sil. Veliki kitajski narod se je v tem razdobju pomolno otresele stoletnega suženstva domačih izkoriščevalskih razredov, ki so prodajali neodvisnost svoje domovine tujcem, da bi si z njihovo pomočjo še naprej za gotovost oblast nad petstom milijonnim delovnim narodom.

Ta zmaga največje naroda na svetu, ki po Veliki oktobrski revoluciji pomeni največji uspeh demokratičnih sil sveta, je postala vsem azijskim narodom svetilnik na njihovi poti k svobodi. Prav tej stoti številki je bilo namenjeno, da obvesti slovenske demokrate, da je kitajska ljudska vojska osvobodila Tibet in tako dokončala svoj žmagoviti pohod v poslednjo kitajsko pokrajino na azijski celini. Z osvoboditvijo Kitajske so se tudi osvobodila ribnjaka ostalih azijskih narodov silovito razmahala. Vietnamski partizani so osvobodili v zadnjih tednih celo vrsto mest in pokrajin svoje domovine; na Malaji, v Birmaniji in drugih deželah se vedno bolj jači in širi odpor proti kolonialnim gospodarjem.

Silovito se je razmahnilo gibanje delovnih množic tudi v kapitalističnih deželah, posebno v Italiji, Franciji, Belgiji, na Finskem in drugod, tako da so sile reakcije vedno bolj izolirane med lastnimi narodi, ki si hočejo živeti v miru in svobodi. Z dnešnim morem mirno trdit, da vojne in hujšakci ne morejo več računati na resno pomoč teh narodov v mojih vojni, ki bi jo hoteli sprožiti.

Velik razvoj in porast sil demokracije in miru smo v tej dobi mogli ugotoviti tudi v Jugoslaviji. Vse demokratične sile sveta, med katerimi imamo tudi naše »Delo« v svoji varni luno, je v tem času razkrinkal Titov izdajalski klik kot tolopo zločinskih morilcev in spijonov v službi ameriškega imperializma. Ta razkrinkanja so dokončno izolirala titofašistični režim od ljudskih množic, ki danes vodijo z odločno borbo, gospodarsko, politično in tudi že z orožjem — za uničenje najhujšega vseh režimov, ki so kdaj vladali v tej deželi.

Z velikim navdušenjem smo spremljali vse uspehe Sovjetske zveze in mladih ljudskih republik, ki z doslej še nevidnim zanosom ustvarjajo novo srečnejše življenje ne le svojim narodom, temveč vsemu človeštvu. Našemu ljudstvu smo tolažili velikanski pomen teh številnih zmag na gospodarskem, znanstvenem in drugih poljih, od katerih mnoge pomenijo več kot na bojnem polju dobljena bitka. Med take je šteti odkritje atomske energije in njenega izkoriščanja v miroljubne namene, v čemer je danes Sovjetska zveza daleč pred vsemi drugimi državami. Prav ta so velike stalinske preobrazbe, ki so v veliki meri pripeljale k razvoju zgodovine sveta in njegove socialistične bodočnosti. Oči delovnega ljudstva vsega sveta so danes obrnjene proti tem deželah miru in napredka, kjer se iz dneva v dan izboljšuje življenje delovnega človeka. Delavski razred in vsi delovni sloji vidijo, da edino zmagata socializma more prinesiti trajen mir in blagostanje vsem narodom.

Proti zmagovitemu pohodu naraslo je silo demokracije in miru pa skušajo imperialisti in njihovi hujšaki postaviti svoje vedno redkejši in hujše sile v jalovnem upanju, da bodo z nasiljem in prevaro razbili enotno fronto naprednega človeštva in tako zaustavili tok zgodovine.

S pomočjo svojih hlapcev so skušali zaneti v ljudskih demokracijah bratromono klanje, da bi se jih nato polastili. Toda delovno ljudstvo je preprečilo vse te zločinske nakane ter strlo gnezda imperialističnih vohunov in saboterjev. Tako je razkrinkala ljudska oblast Titove pajdase Rajka, Kostova in druge, ki so kot imperialistični vohuni in agenti skušali zrušiti v krvo rdečemerjcev in domaćega delovnega ljudstva priporjeno svobodo. Ko tu ni uspelo vojnim hujšakom, so s podvojen silo nadaljevali provokacije proti demokratičnim gibanjem v kapitalističnih deželah. Atentati na voditelje in sedebe naprednih gibanj, razpuščanje delavskih organizacij, zapiranje delovnih priredilnih zborovanj, oživljanje fašističnih organizacij — vse to na dnevnem redu tako v ZDA, kakor v Angliji, Belgiji, Franciji, Italiji in tudi na našem Ozeemlju.

Merakito po vseh deželah, kjer imajo vojni hujšaki odločilen vpliv na vladajoče razrede.

A šil so še korak dalje. S pomočjo domačih izdajalcev so ameriški vojskavali napadli miroljubni korejski narod, ki pa se z neverjetno hrabrostjo odločno upira tehničnemu mnogo močnejšemu napadalcu. V kritje tega novega zločina so si dali zaglasovati na Varnostnem svetu

PO NEZASLIŠANI PREPREČITVI ZBOROVANJA V SHEFFIELDU S STRANI LABURISTIČNE VLADE

Začel se je II. kongres miru ob prisotnosti delegatov iz vsega sveta

Fr. Joliot Curie je v četrtek otvoril zborovanje, na katerem je nad 4000 delegatov, ki predstavljajo vse miroljubno človeštvo - Tajna okrožnica predsednika londonske vlade Attleja vsem angleškim diplomatom v inozemstvu, naj preprečijo prihod delegatov na kongres - Vsa Varšava v zastavah

VARŠAVA, 17. — Danes se je ob prisotnosti nad 3000 delegatov iz vseh krajev sveta prišel v Domu poljskega tiska drugi kongres miru. Delegat je pozdravil predsednik stalnega odbora partizanov miru Fred. Joliot-Curie, ki je odločnih besedah nastopil proti nedemokraciji in ukrepom laburistične vlade, zaradi katerih se je moral kongres preseliti v mučeniško mesto Varšavo. Obenem se je zahvalil poljski vladi in partizanom miru za njihovo gostoljubnost. Po pozdravnem govoru se je začelo delo kongresa z izvolitvijo predsedstva in komisij ter s prvimi referati, o čemer bomo poročali v prihodnjih številki.

Ze zadnjim smo poročali v našem listu, da je britanska vlada odklonila vizume številnim inozemskim delegatom. Po dosedanjih vestih ni dala vizuma več sto predstavnikom partizanov miru iz vseh krajev

sveta. Tako je odklonila izdajo dovoljenja 40 sovjetskim delegatom, 16 čehoslovanskim, 19 poljskim, 13 madžarskim, 13 romunskim, 12 bolgarskim, 10 srbskim, 5 kubanskim, 2 albanskim, in mnogim drugim. Italijanski delegatov niso dobili vizumov Pietro Nenni, Giulio Einaudi, slikar Renato Guttuso, prof. Ambrogio Donato, prof. Ada Alessandrini, Maddalena Rossi in številni drugi.

Toda angleška vlada je šla še dalje ter preprečila vstop v državo tudi mnogim, ki so imeli v redu vstopno dovoljenje, kakor tudi onim, iz Francije, Belgije, Holandije in nekaterih drugih držav, iz katerih ni potreben vizum za Anglijo. Med njimi so številni Francozi, Danci, Holandi in dr., ki so prišli do Dobra, a so se morali vrniti, ker jim britanska oblast niso dovolile vstopa. Tudi trzaska delegacija je bila v tem pristanišču zavrnjena ter se je

zato vrnila v Bruselj kot vse ostale delegacije.

Visek pa so dosegle angleške oblasti v svojem ravnanju proti predsedniku Svetovnega odbora miru F. Joliot-Curieu, katerega se, čim je stopil na angleška tla, aretirali in ga nato izgnali iz dežele toliko opazne demokracije.

Med ostalimi, ki niso dobili dovoljenja ali pa so bili ob prihodu v Veliko Britanijo zavrnjeni, so podpredsednik Svetovnega odbora miru, veliki sovjetski pisatelj F. dejev, komponist Šostakovič, metropolnik Nikolaj, pisatelj Ilija Ehrenburg, češki minister Poljhar, tajnik odbora miru Jan Lafitte in številni drugi predstavniki znanosti in umetnosti iz vseh dežel.

Proti tem nečuvnim ukrepom Attlejeve vlade so zbrani delegati iz Bruslja naslovili na londonsko vlado najostrejši protest. Tudi iz vseh držav, ki se udeležujejo dru-

gega kongresa miru, so demokratične organizacije poslane ministrskemu predsedniku Attleju in angleški vladi številne brozjavke in pisma, v katerih z ogorčenjem protestirajo in žigosajo to neveredno početje britanskih oblasti. Tudi iz Trsta so poslale številne organizacije protestna pisma. Zveza demokratičnih žena STO obsaja sovražno ravnanje proti predstavnikom partizanov mi. v vseh deželah, ki predstavljajo voljo ogromne večine vsega človeštva, pred katero se je laburistična vlada razkrinkala kot skrivne nečloveške vojne. Bivši politični preganjanci in Demokratična solidarnost STO v svojem pismu ministrskemu predsedniku londonske vlade ugotovljajo, da je angleška vlada sama dokazala neosnovanost prepričanja, ki je vladalo še med mnogimi ljudmi, da je namreč Anglija gostoljubna in demokratična država.

Tajništvo Svetovnega kongresa miru je v noči od 10. na 11. t. m. prejelo obvestilo, da večina inozemskih delegatov ne bo mogla priti v Veliko Britanijo zaradi arbitrarnega postopanja oblasti. V zvezi s tem je Tajništvo izdalo izjavo, v kateri protestira proti nezasišane mu postopanju proti predsedniku, članom stalnega odbora in delegatom drugega kongresa. Obenem pa je odločilo, da se odzove vabilu poljskega odbora miru, da se drugi kongres vrši v poljski prestolnici Varšavi. »Čem rajši sprejemamo to vabilo — zaključuje izjava — ker je to evropska prestolnica, ki je bila v zadnji vojni najbolj prizadeta in bodo v njej predstavniki večine narodov mogli svobodno izmenjati svoje misli ter sprejeti sklepe za zaščito miru.

Izvedlo se je, da je angleški prvi minister Attlee že pred dvema mesecema razposlal poslanikom in predstavnikom Velike Britanije v drugih državah okrožnico, v kateri daje podrobna navodila, da bi preprečili zasedanje drugega kongresa miru. Med razlogi za te svoje ukrepe navaja med drugim, da del partizanov miru skušajo omajati vero ZDA v Anglijo in s tem v njen brez-pogojni pristanek na Atlantski vojni pakt. Prepričati pa hoče tudi, da bi se še bolj razvilo v Veliki Britaniji gibanje za mir.

IZVODILO SE JE, DA JE ANGLEŠKI prvi minister Attlee že pred dvema mesecema razposlal poslanikom in predstavnikom Velike Britanije v drugih državah okrožnico, v kateri daje podrobna navodila, da bi preprečili zasedanje drugega kongresa miru. Med razlogi za te svoje ukrepe navaja med drugim, da del partizanov miru skušajo omajati vero ZDA v Anglijo in s tem v njen brez-pogojni pristanek na Atlantski vojni pakt. Prepričati pa hoče tudi, da bi se še bolj razvilo v Veliki Britaniji gibanje za mir.

CARACAS — Policija je v sredo aretirala generala S. R. Urbina, ki je bil obdolžen, da je izvedel atentat na predsednika venezuelske vlade.

PO DVEH TEDNIH ZATIŠJA NA VSEH FRONTAH

Korejske čete v protinapadu vrgle sovražnika nazaj za 5 km

V noči med sredo in četrtkom so korejske ljudske čete začele nenaden protinapad na dveh odsekih fronte. V prvem napadu so v osrednjem delu fronte vrgle nazaj za 5 do 6 km južno-korejske čete, pri čemer je VII. armada generala Walterja, ki je bila na morale umakniti, preko reke Taedong ter pod ostrim ognjem ljudske vojske niso uspeli v protinapadu ponovno zasedi severnega brega.

Na drugem odseku je korejska vojska napadla divizijo Singmana reke »Capitola« ter jo potisnila od reke Miongan. Istočasno pa je to divizijo napadla bataljon Korejcev, ki so se izkrkali na vzhodni obali 40 km južno od Chosina. Po izkrcaju se je Kim Ir Senovim vojakom pridružil še osem bataljonov partizanov, ki so bili že v napadu proti diviziji »Capitola«. Južno-korejske čete so se morale umakniti za 5 km.

KAIRO — Egiptovska vlada bo v kratkem zahtevala popoln umik angleških čet iz države. Egiptovska delegacija v VS je že zahtevala Evakuacijo angleških čet iz doline Nila. Nedvomno je tudi to sad ameriške politike, ki poskuša vrniti povsod svoj vpliv.

CE OZN (to je ameriški volitni stroj) dokazuje, da je kdo napadalec, bomo tudi mi zavzeli isto stališče ter se ruvali po njenih sklepih. Glede vojske pomoči proti »napadalcu« (čitat žrtvi ameriških osvobodilcev) pa je rekel, da ni navdušen za simbolično pomoč. Očitno bi hotel dati vso jugoslovansko vojsko nenkrat na razpolago ameriškim generalom. Pripravljen je, pa svoji izjavi, sprejeti orožje iz Amerike in ga ne briga, kaj bo o tem govoril svet.

Se zanimuje pa so izjave nemške novinarja. Po teh izjavah je beogradska vlada pripravljena podpirati ameriški razbojniški napad na Korejo ter dati armadi OZN na razpolago jugoslovanske čete. Ponovno je izrazil željo po prijateljskem zblizanju s klerofašistično vlado Italije, monarhijo stari Grčije ter filonacistično vlado v Nemčiji.

Priznal je končno tudi popoln pomanjkanje malih podjetij ter je izjavil, da bodo vsem malim podjetnikom in obrtnikom zopet vrnil njihove obrate. In še kdo (posebno ekonomist) upa podvomiti, da se v Jugoslaviji gradi pristen socializem.

Položaj na severnem bojišču na Koreji se je ta teden nekoliko ustalil. Osmo južno-korejska divizija je ob podpori ameriških mornarskih strelcev ter ob zaščiti zrakoplovov poskušala zasedati del ozemlja, ki je trenutno brez gospodarja. Toda narči se ni posreli. Mesto osvojitve novega ozemlja, so se napadali morali umakniti za nekaj kilometrov v zaledje.

Izredno živahno postaja delovanje partizanov po vsem zaledju, ki je zasedeno po ameriških in južno-korejskih četah. Iz poročil, ki prihajajo iz zasedenega ozemlja, je razvidno, da izvajajo i Američani, i sinigamanci neznošen teror nad domačimi prebivalstvom. Ameriški vojakovi vsepovsod ropajo, plenijo in požigajo posiljujejo ženske in jih nato pobijajo.

Vedno bolj je razvidno, da Američanom primanjkuje hrane in druge opreme. Partizani namreč v glasovno napadajo promet. Celo na glavni cesti, ki vodi iz Seula v Pjong-gyang je promet popolnoma ustavljen radi močnih napadov partizanov.

Poleg živahnega partizanskega delovanja ovira zlasti ameriške napadalec hud mraz. Kot poročajo je na ozemlju, kjer poteka severna fronta povprečno okrog 30 stopinj pod ničlo. Na tak mraz očividno Američani niso bili pripravljeni. Zato se v njih vrstah vedno bolj širi demoralizacija in prelah.

Omembe vrede je barbarski zračni napad ameriških bombnikov na mesto Hoeryong, ki leži tik ob mandžarski meji. Dames je mesto spremljeno v en sam velik kurusevin, pod katerimi leži na tisoče nemožnih žrtev civilnega prebivalstva, žena starikov in otrok. To je torej kultura ameriških osvobodilcev!

Pač pa so bili ameriški letalci nepečakovano iznenadeni radi novih severnokorejskih vojni letal na realski pogon. Brzina teh letal je znatno višja od brzine letal, s katerimi razpolagajo Američani.

Ze pretekli teden je ameriška propaganda dvignila strašen hrup širom sveta v zvezi s prisotnostjo kitajskih vojakov na korejskem bojišču.

Gotovo je, da je ta propaganda imela svoj, že vnaprej določen namen, namreč prikriti dejstvo, da ameriški napadalec pripravljajo dejanski napad na Mandžurijo, ki je sestavni del LR Kitajske. Popolnoma razumljivo je, da na ta način se hoče izogniti, da bi Truman prav iz istega razloga odredil zasedbo Formoze že ob začetku agresije na Korejo.

Ameriški napadalec že komaj čakajo ugodnega trenutka za napad na LR Kitajsko. Senator Russel je že zahteval naj bi kitajska mesta bombardirali z atomskimi bombami. Istočasno pa je Acheson na neki tiskovni konferenci izjavil, da je treba storiti vse mogoče za to, da se izognejo vojni s Kitajsko; dočim je njihov zastopnik v VS Gross zahteval izglasovanje resolucije, ki naj zahteva od Kitajcev, da takoj zapustijo korejsko ozemlje. To resolucijo naj bi sprejeli še pred prihodom kitajskih zastopnikov v VS. Angleška vlada pa zagovarja stališče, po katerem je treba počakati zastopnike LR Kitajske, da obrazložijo v VS svoje stališče.

Iz vsega tega je torej nastala velika zmeda okrog korejskega vprašanja. Sklepati je, da je celo med imperialističnimi ameriški in angleškimi napadalcem zavladalo nesoglasje.

Le stališče Sovjetske zveze je ostalo popolnoma nespremenjeno, t. j. proti kateri koli tuji intervenciji v azijske teritorialne zadeve. SZ vedno vztraja na zahtevi, naj Amerika in druge države, ki sodelujejo v agresivni vojni na Koreji, odklopijo svoje vojske domov. Le če se bo to zgodilo bo korejsko vprašanje na miren način zadovoljivo rešeno.

BERLIN — Letalo, ki je peljalo sekretarja KP Francije M. Thoreza, je bilo nad Zahodno Nemčijo napadeno od ameriškega lovskega aviona, ki je ponovno streljal na sovjetsko letalo. Le spretnost pilota se je zahvaliti, da ni bilo srečanja. V Franciji in drugih deželah vladajo silovito ogorčenje nad gangsterskimi metodami odgovornih kitajskih vojakov na korejskem bojišču.

DOČIM JUGOSLOVANSKO LJUDSTVO ŽIVI V NAJVEČJI BEDI IN LAKOTI

Titofašisti razsipajo milijarde za pospešene vojne priprave

Gradnja trojne bojne črte ob mejah z ljudskimi republikami - Nove strateške ceste, letališča, tovarne orožja in drugi vojni objekti - Delovno ljudstvo sabotira vojne priprave - Anglija in Združene države Amerike ponujata nova posojila, da rešita Titov režim gotove propasti

Kot smo že ponovno javili v našem časopisu, je Titova vlada Atlantiki proti njene napadale politike, ki jo izjavlja v službi ameriške vojske hujšak. Danes teden se je Titova klika odločila, da prekine diplomatske odnose z Albanijo ter je v tem namenu odredila takojšnjo ukinitve albanskega zastopstva v Beogradu. Pri tem se sklicuje v svoji notni na dozdne krivice Albanije, za katere pa ne prinese nobenega dokaza. Nasprotno pa je znano, da je jugoslovanska vlada nestrastno kršila nedotakljivost Albanije z obmejnimi napadi jugoslovanskih čet proti albanskemu ozemlju, s pošiljanjem diverzantskih skupin in s preletom jugoslovanskih letal nad Albanijo.

Tri dni po prekinitvi diplomatskih odnosov je prišlo novo potrdilo, po čigarom naročilo in plačilo se je Tito

odločil za ta nevaren korak. Tako je bila znanje ministrstvo v Londonu, da je angleška vlada ponudila Jugoslaviji živeč in drugo blago v skupnem znesku treh milijonov funtov. To posojilo je Anglija dala po posvetovanju z ZDA. Jugoslovanska vlada pa je po odločitvi takojšnjo ukinitve albanskega zastopstva v Beogradu. Pri tem se sklicuje v svoji notni na dozdne krivice Albanije, za katere pa ne prinese nobenega dokaza. Nasprotno pa je znano, da je jugoslovanska vlada nestrastno kršila nedotakljivost Albanije z obmejnimi napadi jugoslovanskih čet proti albanskemu ozemlju, s pošiljanjem diverzantskih skupin in s preletom jugoslovanskih letal nad Albanijo.

Med tem časom pa se titofašisti kljub vedno hujši bedi in pomanjkanju v najhitrejšem tempu pripravljajo na napadalno vojno. Ze leta 1949 je bilo 80 odst. vseh jugoslovanskih območij sil razmeščenih na mejah Madžarske, Romunije, Bolgarije in Albanije, dočim so meje proti kapitalističnim državam skoro popolnoma brez ojačitve.

Od glavnih strateških cest Trst - Zagreb - Beograd - Solun so zgradili mnogo odcepiov proti mejam ljudskih demokracij, iz Beograda peže betoni-rana cesta proti romunji z Romunijo in Bolgarsko. Proti romunski meji vodi cesta iz Beograda do Conte. Autostrada Beograd - Niš se izboljšuje, da bo mo-gače dvema motoriziranim kolonom istočasno voziti po njej. Iz Niša so začeli graditi novo cesto do Caribroda na Bolgarski meji.

V obmejnih predelih, posebno še v Vojvodini in Sumadiji z uso naglo grade vojašnice, barake, letališča ter tuornice orožja in municije, v severni Sumadiji so zgradili šest letališč z betonskimi odletišči, na katerih bodo mogle pristajati tudi ameriške zračne trdnjave. V Srbobranu (Vojvodina) grade letališče za avljone na reakcijski pogon, katerih Jugoslavija sploh nima. Zgradili pa so tudi vse potrebne naprave na tem letališču za izstrjeljevanje raketnih bomb V1 V2. Največje letališče pa bodo v kratkem dokončali v Batinajici. To je največje letališče v jugoslovdni Evropi. Zgradili so ga na poboju in pod nadzorstvom anglo-ameriških vojaških svetovalcev.

V zvezi s pripravami na vojno proti ZS in ljudskimi demokracijam titofašisti prevažajo vojaške naprave in material iz notranjosti države in z zahod-me meje proti mejam ljudskih demokracij. Tako so iz Mostarja in Pulja pre-pelale hangarje na novo letališče pri Batinajici.

Mnogo vojaških objektov grade na vseh mejah z LD, med njimi podzemna skladišča za orožje in bencin, tovarne orožja itd. V obmejnem pasu so naročili vsem prebivalcem, da morajo pravitli v usaki hiši prostora za najmanj 10 vojakov, ki bodo prišli iz notranjosti dežele. V Vojvodini kakor tudi na drugih mejah grade rove, bunkerje, gnezda za topove in strojne, zaklonišča za tanke ter zasilne otop-drome. Vse obmejni predeli so polni vojaštva poleg njih pa policije in ud-bojce. Te utrube je prišla pogledati tudi večja skupina ameriških izetelnikov.

RIM — Demokratska vlada je odredila pravo zaporo nad malo italijansko republiko S. Marino. Prekinjen je ves osebni in tovarni promet.

Popoln gospodarski polom v Jugoslaviji in vedno večji odpor delovnih množic proti fašističnemu izkoriščanju in terorju je spravil Titov režim v tako nevaren položaj, da je moral to pred vsem svetom priznati ter po-litno prositi Ameriko pomoči. Ameriški imperialisti so kajpak dobro izrabili to njegovo zadostno za pri-cemerim govorenjem o socialistični graditvi in podobnih naslanostih, ki so jih bili doslej polni vsi govori beo-barskega firerka in njegovih zločin-skih pomočnikov. Ameriški gospod nam-re prav nič prijetno ne zvene takšne besede, čeprav vedo, da so izrečene le v namenu slepti nepoučene ljudi.

Kot upniki zahtevajo v poravnavo do-sedanjih in bodočih »posojil«, da kon-čno izpolni svoje obljube, s tem da odkrito podpre napadalno politiko a-meriških imperialistov ter javno obju-bi bi svoje brezpozorno sodelovanje na strani ameriških napadalcev v njho-vih vojnih pustolovščinah.

Izvršitve te naloge so prepustili no-vinarjem (terjetno imperialisti prav-dobro poznajo Titovo samoljubje, da bi videl svoje besede — in morda celo-sliko — objavljene v velikih inozem-skih časopisih). Tako je v poslednjih 12 dneh sprejel evropskega direktorja »New York Times« ter dopisnika nem-ske agencije DPA.

Ker pa so bile za uspeh trzaskih ti-tovcov »učeljevanje izjave le še preveč pohujšljive, sta njihova dnevnika »Pri-morski« in »Corriere« izpustila nad po-litovico zanimivega, a za titofašiste poraznega intervjujava ameriškega do-pisnika.

Společita potrjuje fašistični glavni katarstfno stanje prehrane v Jugos-laviji, kar seveda pripisuje suši. A ujamje se že v drugem stavku, ko po-čve, da najbolj potrebuje maščob, češ da je bilo zelo malo koruze. Potrebovali bi po zdravni logiki torej predeusem koruze za pitanje volit, katerih bi kveč-lemu še več morali poklati. Poleg te-ga pa je velika potreba moka, krom-pirja, fižola, sene in ovsu, torej pred-metov, ki jih je Jugoslavija vedno iz-važala. Zelo je kritičen položaj tudi pa-daj, izjavi, tudi se takoj opraviči: zaradi pomanjkanja tovarnih avtomo-boda ne smete me napočno razumeti.

Nato preide na odnose z drugimi dr-žavami ter potrdi že izrečeno željo za zblizanje z monarhojašistično grško vlado. Titovski žurnali v Trstu so smatrali za koristno prikriti izjavljaj-sko stališče svoje komande glede vprašanja Trsta, katerega bi titofašisti ho-teli čim prej prodati Degasperijevi vladi. Na vprašanje ameriškega dopis-nika, če bi Jugoslavija želela, da se prepreči nastanek Svobodnega trzasko-ega ozemlja, je Tito odgovoril: »Da, mi bi hoteli, da izgine to vprašanje z dnevnega reda«. Prepričan je, da jo je bilo zelo malo koruze. Potrebovali bi po zdravni logiki torej predeusem koruze za pitanje volit, katerih bi kveč-lemu še več morali poklati. Poleg te-ga pa je velika potreba moka, krom-pirja, fižola, sene in ovsu, torej pred-metov, ki jih je Jugoslavija vedno iz-važala. Zelo je kritičen položaj tudi pa-daj, izjavi, tudi se takoj opraviči: zaradi pomanjkanja tovarnih avtomo-boda ne smete me napočno razumeti.

»Toda ne smete me napočno razumeti.

Zadnja stopnja izdajstva

bitov za dovažanje hrane v notranjost dežele.

Nato preide na odnose z drugimi dr-žavami ter potrdi že izrečeno željo za zblizanje z monarhojašistično grško vlado. Titovski žurnali v Trstu so smatrali za koristno prikriti izjavljaj-sko stališče svoje komande glede vprašanja Trsta, katerega bi titofašisti ho-teli čim prej prodati Degasperijevi vladi. Na vprašanje ameriškega dopis-nika, če bi Jugoslavija želela, da se prepreči nastanek Svobodnega trzasko-ega ozemlja, je Tito odgovoril: »Da, mi bi hoteli, da izgine to vprašanje z dnevnega reda«. Prepričan je, da jo je bilo zelo malo koruze. Potrebovali bi po zdravni logiki torej predeusem koruze za pitanje volit, katerih bi kveč-lemu še več morali poklati. Poleg te-ga pa je velika potreba moka, krom-pirja, fižola, sene in ovsu, torej pred-metov, ki jih je Jugoslavija vedno iz-važala. Zelo je kritičen položaj tudi pa-daj, izjavi, tudi se takoj opraviči: zaradi pomanjkanja tovarnih avtomo-boda ne smete me napočno razumeti.

»Toda ne smete me napočno razumeti.

«Delegacije», ki zahajajo v Jugoslavijo tega nočejo vedeti

Kaj lahko kupi delavec z beraško mesečno plačo

Titova Jugoslavija je postala v zadnjem času pravo zbirališče različnih inozemskih delegacij, ki jih titofašistični agenti pošiljajo na brezplačna potovanja širom dežele, kjer si ogledujejo kako se «gradi socializem». Nefitno «izjavo» so že dali ti titovski propagandisti, ki se goste in popivajo na račun izstradanega jugoslovanskega ljudstva. Se posebej se to piškavci kar rade hvalijo o «prisrčnih sprejemih», ki so jih bili deležni od strani jugoslovanskega delavstva ali kmetov. Toda resnica je povsem drugačna. Čim se ta zalega prikaže v kakoli varni, ti delavci z zaničevanjem obrnejo hrbet, dobro vedo, da ljudje, ki prihajajo na ogled v Jugoslavijo nimajo nikakega opravka z delovnim ljudstvom. Sleherni jugoslovanski delavec se danes že dobro zaveda, da so te «delegacije» sestavljene iz elementov brez vsake morale, pustolovcev, špijnov in agentov anglo-ameriškega imperializma, ki ne prihajajo v Jugoslavijo z namenom, da bi si ustvarili objektivno sliko o dejanskem stanju, marveč edino le, ker prejemajo za svoja propagandna potovanja bogate nagrade poleg dobro založenih banketov, brezplačnega potovanja in prenočišča v najboljših razkošnih hotelih.

Saj je že itak dovolj značilno, da ni do danes še nobena izmed nešteti «delegacije», ki so se sprehajale po Jugoslaviji povedala n. pr. kakšne so delavske plače in koliko stane liter ali, kilogram sladkorja, krompirja, itd. Zakaj o tem ne pišejo titofašistični «Primorski dnevniki» in njegov pornografski bratec «Ljudski tednik» ter italijanski prevod «Progresso» in «Voce di Trieste»? Le tako bi si človek lahko ustvaril jasno sliko o sedanjem stanju v Jugoslaviji.

Nas list je že večkrat pisal o delavskih plačah in cenah živin in takozvanem «prostem trgu», ki je pa v bistvu le na novo porajajoče se črnoborizinstvo. Na vse naše podatke in številke je titofašistično časopisje odgovorilo z... molkom. Dejstvo pač ni mogoče pobijati s praznim fraziranjejem o «blatu jugoslovanskih narodov», ki se ga titofašisti običajno poslužujejo.

Navedli bomo danes le primer delavskih plač v Zagrebu. Vajenci prejmejo 2.496 din. mesečno, navadni delavci 2.849, kvalificirani delavci 3.224, strokovno usposobljeni delavci 4.576, delavski nadzorniki pa 5.300 din. mesečno. Štirilaska delavska družina bi morala prejeti na podlagi takozvane «zagotovljene preskrbe» naslednje količine živin: meso 2.496, mleka 2.496, jajc 4, sladkorja kg. 3.700, belega moke kg. 5, koruzne moke kg. 5. Običajno pa se te količine živin znajo tudi do polovice in še to prejemajo z nad 1 mesecem zamude, tako morajo pač kupovati na prostem trgu. Do mleka na nakaznice imajo pravico le otroci, in sicer do 2 let pol litra dnevno, od 2 do 14 let pa 1/3 litra. To velja sicer na podlagi predpisov, v praksi pa imajo jugoslovanske matere žal bridke izkušnje. Za bolnike

in starčke pa o kakem nakazilu mleka pod fašističnim režimom Titu sploh ni govora. Kubični meter drv stane na nakaznico 1.100 din, k tej že itak visoki vsoti je treba seveda dodati še stroške prevoza. Brez nakaznice pa stane kub. m. drva nad 2.000 din.

Posebno v Zagrebu je v zadnjem času znatno naraslo število trgovin, ki se bavijo s prekupevanjem vsakovrstnih rezljanih predmetov. Zaradi naraščajoče druginje so delavci namreč prisiljeni, da prodajo bodisi del pohištva, kak dragocen družinski spomin ali drugo, da si lahko z izkupičkom nabavijo kaj sladkorja, masti itd. Dejstvo je, da so te trgovine danes že natrpne s takimi blagom, po katerem segajo razni kulaki in titofašistični funkcionarji, ki imajo pač denarja v izobilju.

V takozvanih «ljudskih magacinih» na Reki stane par moskih čevljev od 3.000 do 6.000 din., ženskih od 2.500 do 5.500, moške srajce od 750 do 1.300, nogavice od 30 do 50 din., zimski suknje pa od 7 do 10 tisoč din. Kakšne pa so cene pohištva? Pohištvo za kuhinjo (nebarvano) stane od 15 do 30 tisoč din., spalnice imajo isto ceno. Barvano pohištvo pa stane bodisi za kuhinjo ali spalnico 60 tisoč din.

V oktobru so bile na trgu na Reki v veljavi naslednje cene: sladkor od 800 do 1.000 din., kava 1.800, fižol 120, krompir 60, solata od 60 do 80, meso 150 din. V Opatici pa, maslo 700 din., sladkor 800 din., olje mesece sploh brez sladkorja. Sele

Nekdanje stanovanje Korejke Pac Li Ok so ameriški bombniki spremenili v kup ruševin.

650 din., slanina 650, čebula 130, špinata 80, paradižniki 100, krompir 100, repa 30, moka 150, grozdje 100, jabolka 80, meso 160, ribe 120, vino 160, žganje 500 din.

V Pulju pa je prebivalstvo že več

v zadnjem času so razdelili pol k in še to samo za nekatere kategorije delavcev.

V tovarni «Djuro Djakovića» v Bosni je prišlo v zadnjem času celo do protestne stavke. Delavci so se namreč odločno uprli zahtevi titofašističnega vodstva, ki je hotelo da se uvede 12-urno delo, dočim hrana, ki jo prejemajo ne zadostuje niti za 6 delovnih ur.

Kakšnih metod so se titofašisti posluževali pri podpisovanju zadnjega državnega posojila pa nam dovolj nazorno kaže primer Vojske pri Komnu, ki je bila za časa

načifašistične okupacije popolnoma požgana. Ni dovolj, da se titofašistična vlada sploh ni pobrigala za obnovo porušene vasi in da prebivalci že šest mesecev ne vidijo sladkorja. Ko je bilo razpisano posojilo, so titofašisti takoj posegli po običajnih ustrahovalnih in izsiljevalnih metodah. Razpisali so namreč tekmovanje med posameznimi vasi in zagrozili, da bodo tisti vasi, ki bo dala najnižjo vsoto pri posojilu onemogočile življenjske nazake. Dovoljenje za razgovor s sorodniki na meji pa so dali le tistim vasi, ki so podpisali primerno vsoto za titovsko posojilo.

Kitajska ljudska vojska osvobodila Tibetance iz fevdalnega suženjstva

NOVO ŽIVLJENJE SVOBODE IN NAPREDKA SE ODPIRA PREBIVALCEM «STREHE SVETA»

Nepopisno je bilo navdušenje Tibetancev, ko so prejšnji teden potrdili kitajsko ljudsko vojsko, ki je v svojem osvobodilnem pohodu vkorakala v prestolnico Lasa, sveto mesto vseh Tibetancev. Kljub strahovito mrazu so prišli pozdraviti prve Maocestungove čete vsi prebivalci z zastavami in jedili.

Bolj morda kot vedeli so slutili, da jim bratska kitajska vojska prinaša osvobodilno izpod titofašističnega

uteleženja ustanovitelj njihove vešče Bude po božje častijo. Prejšnji Dalaj Lama je umrl — verjetno je bil umorjen od angleške tajne službe, ker ni hotel slediti ukazom agentov Intelligence Service-a — v najbližji moški dobi pre približno 15 leti. Po svoji veri, ki uči, da se duša umrlega preseli v novorojenčka, ki se takrat rodi, so šli iskat po vsej deželi novega Dalaj Lamo. Po večletnem iskanju so ga našli neke daleč v tibetanskih pokrajinah, ga pripeljali v Lasa ter ga proglasili za ponovno utelešenje Bude, s čimer je postal štiriletni otrok svetni in verski vrhovni poglavar vseh Tibetancev. Dejanjsko oblast pa je, seveda, namesto njega izvajala ekipa najvišjih duhovnikov, ki je že desetletja v službi angleškega imperializma. V prestolnici je bila namreč stalno posebna angleška komisija pod vodstvom spretnega agenta Intelligence Service-a, ki dejansko vodi vso zunanjo politiko Tibeta. Po osamosvojitvi Indije je ta komisija dobila naziv «indijske misije», ker je prešla kontrola od Velike Britanije na Indijo. Toda tudi ta «kontrola» je bila le slepilo; kajti na čelu «indijske misije» je bil angleški obveščevalni agent Richardson.

V lamskih samostanih, ki so skoroda edine zidane zgradbe v tej zaostali pokrajini, kopičijo fevdalni duhovniki vso bogastvo, ki jih izjemajo iz ubogega ljudstva. Velika večina delovnih ljudi, ki živijo v enostavnih stanovanjih, z raznimi votlinami ali pa spe kar pod sotori. Velik del svojega lova ali rokodelskih proizvodov morajo Tibetanci plačati kot davek nenasitnim pijavkam v svečeniških oblekah, ker bi sicer zapadli ne le pogubljenju, temveč tudi hudim kaznim na tem svetu. Toda tudi v ta daljnji, od vsega sveta odrezani predel sveta, je konč-

no zasijal žarek upanja, ko so zmagovite čete Mao Ce Tunga začele osvobodjati kitajsko Tibet, kateri pripada Tibet že od 8. stoletja po Kr. Zatrinitim in bednim se je že lani pripružil tudi duhovni poglavar budistov vse Azije Pančen Lama, ki je zato moral zbežati iz Tibeta pred besno reakcijsko kliko visokih svečeniškov okrog Dalaj Lame, ki drže vlado in vso posvetno oblast. Njemu se je pridružilo tudi precej drugih duhovnikov, ki so spoznali, da ima tuaj ljudstvo pravico do človeka dostojnega življenja, do izobrazbe, do svobode.

Stoletne želje po svobodi, ki so živele v narodnih pesmih in povestih iz davnine, so od lani, ko so Tibetanci zvedeli o velikem osvobodilnem pohodu bratskega kitajskega ljudstva, začele dobivati vse jasnejšo in stvarnejšo sliko. Notranji utim jim je govoril, da je sedaj prišla tudi zanje ura odrešitve. Po vsej dolgi in naporni poti kitajske vojske na tibetanske visoke planote so bile čete osvoboditeljice deležne

največje hvalečnosti in pomoči izkoriščenega ljudstva.

Iz prestolnice je pobegnila dose-danja vladajoča ekipa, ki je odpetjala s seboj petnajstletnega Dalaj Lamo, da bi tako še naprej izkoriščala verski čut ljudstva. Namesto teh predstavnikov fevdalne reakcije pa je prevzela oblast nova vlada, ki je takoj ukazala vojski, naj se ne upira kitajskim četam. Tibetanska skupščina pa je z odposlancem centralne kitajske vlade v Pekingu sklenila dogovor, po katerem bo Tibet užival najširšo avtonomijo s svojo vlado, popolno versko svobodo, vse pravice jezika in kulture. Kitajska vojska je v imenu pekinške vlade zagotovila, da bo bratstva življenje in varnost prebivalstva, ščitila njihovo imovino in varovala njihova svetišča.

Prvič po stoletjih izkoriščanja in suženjstva Tibetanci zopet z veseljem gledajo v svojo bodočnost, ko jim zagotavlja ljudska oblast osebno svobodo in življenje brez izkoriščanja.

Slika nam dovolj jasno prikazuje, kakšno je bilo življenje tibetanske delovne družine.

TEŽKO STANJE PREBIVALSTVA CONE B

ZA LETO NAPREJ ugotavljajo kmetom pridelek

Za bone za meso se je treba udeležiti «prostovoljnega» dela, če pa meso zahtevaš, si smatraš za saboterja. Sladkor se dobi le po «priateljstvu» — Izstopanje kmetov iz zadrug

Se predno so kmetje cone B mogli udeležiti svojih letnih prireditev, je titovska golazen zahtevala od kmetov naj bi že v naprej jedel za količino svojega pridelka. Posamezno so kmetovskovalci kmetje ter jim stavili v tem oziru razna vprašanja kot n. pr. koliko zemlje je bilo obdelane, koliko hektarjev je neobdelane, koliko sena, žita itd. Pri tem pa niso upoštevali ne rodovitnosti zemlje ne vremenskih nezdov. Spotikali so se tudi ob najnevarnejše pridelke, na sadna drevesa ter obnem izračunali količino sadja, ki bi ga «morali» biti prihodnje leto. Ravno tako so delali za cile in kakeži ter zahtevali od kmetov naj bi navedli število piščancev, ki se bodo zvalili šele prihodnje leto. Isto so zahtevali za mlada teleta in kozličke. Kmetje so se proti temu postopku odločno uprli, ker so se zavedali, da taka «obiskovanja» titovce pomenijo zbijanje še itak visokega davka, kakor tudi večja oddaja pridelkov.

Svojo demokratično in predosem ljudsko oblast izkazujejo titovci tudi na ta način, da kradejo izrpanemu in izčrpanemu prebivalstvu cone B najosnovnejše življenjske potrebščine. Prodajna zadruga v Groljanu je nekaj časa tega dobila večjo količino sladkorja, katerega naj bi razdelila družinam članov zadrug. Določeno je bilo po 1 kg na vsako družino (to družini pa je lahko 10 ali 11 članov, bodi pa bodo vsi enaki). Neki Modesto Polani, znan kot zagrozen titofašistični agent in upravniki omenjene zadrug, je pa svojim prijateljem in tistim, ki so mu ob kakršni koli priliki naredili uslug, dal od 4 do 6 kg na družino, ne glede na to zaradi tega ostale mnoge družine brez drobtinice sladkorja.

Ker vlada veliko nezadovoljstvo ljudstva, titofašisti obljubljajo, da bo Polani za delo zaslužena kazen, toda Polani je še vedno upravniki zadrug in brez dvoma še vedno izvršuje svetnost svojo službo.

Onim, ki se na «prostovoljnem» delu izkazuje, dajo titovci bone za meso kot nagrado. Toda titovci niti tu ne izpolnijo svojih obljub, ko sestradane delavce, da bi dobili tisto za kar se je poleg svojega dela še ure in ure mučili, bi svoji družini, svojim otrokom lahko privoščili nekaj «pribojšek». Tako so na primer «prostovoljni» delavci, ki so se «izkazali» pri prostovoljnem delu za bonificiranje v Dolini Mirne, sicer dobili bone za meso, toda mesa ni bilo mogoče nikjer dobiti. Nič manj kot dva meseca so delavci z boni v žepu zahtevali obljubljeni obrok mesa, kar jim pa mesarji niso mogli izdati, ker ga enostavno niso imeli. Ko so delavci zaradi tega protestirali pri titofašističnih oblasteh, so se isti z vsem besom vrgli na mesarje ter jih obdolžili saboteže, v resnici pa v mesnicah ni mesa že mesec.

Iz takolimenovanih kmečkih zadrug kmetje naravnost bežijo. Tako je n. pr. s kmetijsko zadrugo v Martinečih. Zadruga je bila ustanovljena leta 1949, edini člani je bilo samo družina, ki je bila za tem pa je vedno kakšen izstopil iz razloga, ker zadruga ni

pomagala in ni gledala na koristi repne kmeta. Toda titovci so kmetijsko zadrugo v Martinečih vedno stavili za vzgled po ostalih vaseh ter govorili, da bodo prihodnje leto tudi ostali kmetje gotovo pristopili v zadrugo. Mesec julija t. l. pa so se člani zadrug pri košnji v Dolini Mirne sprli in ne to so šepili zaradi velikih privilegij, ki so jih imeli titovski upravitelji. O takrat so kmetje pričeli vedno bolj zapuščati zadrugo, tako da sta dana ostali le še dve družini titofašističnih voditeljev Marka in Ivana Krapežev. V mrzlih pripravah pa so sedaj it-

SVOBODNA KITAJSKA ŽENA

titofašistični voditelji za pripravo volitev SIAU, ki se bodo vršile v coni B 10. decembra. Ob tej priliki pripravljajo novo upisovanje, organizirajo sestanke vojnih invalidov, upokojencev. Na vse mogoče načine se trudijo, da bi organizirali sestanke žena, kmetov, delavcev, na katerih naj bi se vršilo enovotno upisovanje. Seveda se na te sestankih sami predlagajo za kandidata, toda nemožejo je, da bi izbrali kandidata, ki so jo doživeli v strani ljubezni pri upravnih volitvah 16. aprila.

Prejšnji teden se je vršil v Izolu v dvorani tovarne Ampele sestanek vseh zapukov in delegatov tovarne, kjer se je obravnavalo o volitvah SIAU. Govornik se je ob tej prilici izrazil, da so volitve za leto 1950 aprila same obiskali tiste, ki se niso udeležili volitev, bomo 10. decembra za tiste, ki se mislijo vzdržati volitev, izvedli bolj energične ukrepe.

Vemo, da bo prebivalstvo cone B tudi ob teh volitvah kljub energetičnim ukrepom in titofašističnim propagandnim, znalo ravno tako in morda še Zalostno je današnje stanje naših aprila.

Mladinci razveselimo naše najmlajše!

Mladina za otroško božičnico

Zalostno je današnje stanje naših najmlajših. Mnogo je otrok, ki se nanajajo v hudem pomanjkanju, ki ne poznajo pravega otroškega veselja, ne poznajo raznovrstnih igrac, ne vedo za sladkorske lide.

Danes pa se kljub temu imperialistični krogi z vso naglico pripravljajo na novo vojno s katero bi položja za naše prebivalstvo postal še huši in posebno pa za naše otroke; postale bi nove žrtve, nove ruševine, ponovne žalosti.

Prav zaradi tega so demokratične organizacije z največjo aktivnostjo priče s pripravami za božič otroke, da bodo ob tej priliki mogle čim bolj razveseliti naše malčke.

Poziv, ki ga je izdala Zveza komunistične mladine vsej mladini našega Ozeemja, je bil sprejet z največjim navdušenjem. Mnoge sekcije so že veselo pričele z izdelovanjem raznih igrac, ki bodo otrokom v največje veselje. Za izdelovanje igrac je navedeno tekmovanje, katerega se udeležuje mladina v vedno večjem številu. Mnoge mladinske sekcije izkušene iz prejšnjih let, so se prav pridno oprijete dela s ciljem, da ne vsak način presežejo uspehe iz leta 1949.

To leto pa prav z veseljem beležimo, da se bodo priprave za otroško božičnico udeležile v precejšnjem številu tudi mladinke. Kot smo imeli priliko slišati, izgleda, da se bodo mladinke letos prav dobro udeležile, ker so povedale da imajo namen, doseči ne le svoj, temveč tudi celoten naci.

MLADINCI IN MLADINKE KAR KORAJZNO NA DELO!

Z. L.

Mladinska prireditve pri sv. Ivanu

Ob priliki teke obletnice ustanovitve SZDM, je Zveza komunistične mladine organizirala prejšnjo nedeljo leto mladinsko prireditev v PD «Skamperja».

Prisrčen kulturni spored in pevski zbor PD «Tomazica» sta navdušila prisotne. Nastopili so tudi pionirji PD Čebulce, ki so se pod spretim vodstvom svojega učitelja prav lepo izkazali.

Na prireditvi so bile nagrajene iste sekcije, ki so se najbolje izkazale v nabiranju podpisov proti atomski bombi. Nagrajeni sta bili sekciji Sv. Jakob in Sv. Ana, medtem ko so

posamezne nagrade prejeli tov. Bozali Klara, Sussa Livio in Padovan Lucijan, ki so si s 340, 330 odn. 240 podpisov pridobili prvo mesto v tekmovanju za nabiranje podpisov proti atomski bombi.

Po končanem razdeljevanju nagrad pa je tov. Ronelli, član tajništva ZKM v kratkih besedah prikazal kakšne važnosti so te nagrade, ki jih je izročila ZKM najboljšim mladim Tržancem.

Simbol imperialistične «svobode»

Ob torko so kompaktno stavkale tudi delavske podgorške prednice. To seveda ni bilo po volji tovarniškemu «kužku», pardon tokrat so se ogostili kar trije kužki v eni osebi in sicer v osebi gosp. Treccantia.

DELO V GORIŠKI POKRAJINI

Uredništvo in uprava goriške izdaje «DELA»: GORICA, ulica XXIV. Maggio, šte. 18, prvo nadstropje. Telefonska šte. 666.

Popolnoma uspeša stavka uslužbencev avtobusnih podjetij

Kompaktna torkova stavka industrijskih delavcev - Veliko sindikalno zborovanje CGIL v Tržicu - Enotnost delavskih vrst se vedno bolj utrjuje

GORICA, 15. nov. — Tudi v Goricu je popolnoma uspeša stavka avtobusnih delavcev in nameščencev. Nikjer ni bilo opaziti stavkarskega. Stavka je bila nedvomno resen o pomoln lastnikom avtobusnega podjetja Ribi, ki si ustvarja velikanske dobičke v «prosti coni», a kljub temu nesramno izkorišča vrsto delavcev in nameščencev. Ob tej priliki se je lahko prepričalo, da se vsi delavci kompaktno borijo za svoje pravice in da so pripravljeni boriti se do popolne zmage.

Prav tako je bila kompaktna stavka industrijskih delavcev, ki zahtevajo zboljšanje mezd.

Velikega pomena je bilo sindikalno zborovanje pred ladjedelnico v Tržicu, ki ga je sklicala Delavska zbornica CGIL. Zborovanju je prisostvovalo okrog 5000 delavcev. Govornik tov. Fabbro Sergio je govoril o Shumanovem planu ter o pomenu borbe proti njemu; o borbi za zboljšanje mezd in o potrebi prave enotnosti delavskega razreda.

V torko so kompaktno stavkale tudi delavske podgorške prednice. To seveda ni bilo po volji tovarniškemu «kužku», pardon tokrat so se ogostili kar trije kužki v eni osebi in sicer v osebi gosp. Treccantia.

Ta «kužek» je na uro moč strahoval stavkajočih delavce. Nekaterim je celo grozilo s prijavo na direkcijo, drugim pa je obljubljalo, da jih bo spremljala policija domov. Toda brez uspeha. «Kužek» je bil vselej kužek, pa tudi če je upodobljen v človeški podobi. Upamo, da se je tokrat gosp. Treccanti prepričal, da so vsi napori «kužkov» in «delovnih» zmagati, ko gre za resno in odločno borbo vsega delavstva.

Pred kongresom Federacije KPI

GORICA. — Po vsej pokrajini so v teku priprave za pokrajinski kongres KPI, ki bo v začetku prihodnjega meseca in na katerem bodo izvoljeni delegati, ki se bodo udeležili kongresa KPI, ki bo ob priliki tridesetletnice njene ustanovitve.

Po celicah je v teku razpravljanje o delovanju in o pomanjkljivosti naš Partije. Povsod je navedena ostra borba proti vsakršnemu sektarstvu, ki je poglavitna ovira pri pripravi naše organizacije, njenega delovanja in zlasti na v borbi za ohranitev mira. Plodovite predkongresne diskusije bodo vsakomur mnogo doprinele k zboljšanju našega delovanja.

V teh predkongresnih diskusijah pa je treba zajeti tiste politične perspektive, ki jih ima naša Partija do drugih političnih gibanj, do vojnoubojske politike vlade, do oboroževanja in do vedno večje bede v vsej državi. Zajeti je treba tudi pravo linijo, ki je potrebna v borbi za pridobitev osnovnih pravic Slovencev. Vsi k munisti morajo razumeti, da pomeni današnja borba za pravice slovenske manjšine del velike borbe, ki jo vodi vse demokratični svet za ohranitev miru.

Naloge KPI v Tržicu

TRŽIC — 3. decembra t. l. bo kongres tržiske sekcije KPI, ki je vsesko pomembna važnost ne le za tržiske komuniste, temveč za vse delavstvo goriške pokrajine. V teku so živahna zborovanja po vseh celicah. Na teh zborovanjih bodo izvoljeni delegati za kongres.

Nedvomno je velike važnosti razpravljanje v celicah o titizmu in o posledicah njegove politike na Goriškem, zlasti pa v Tržicu.

Kot je znano so titovci še pred uveljavitvijo mirovne pogodbe z Italijo zvalili v Jugoslavijo mnogo tržiskih delavcev, med katerimi so bili številni komunisti. Zaradi tega se je položaj v Tržicu dokaj spremenil. Na izp. razjema iz mesta so prišli večnoma ezuli iz Istre, reakcionarji ter neofašisti, ki neprestano rovarijo proti vsemu, kar je demokratičnega in naprednega.

Tudi vprašanje tržiskih delavcev, ki so mesto obljubljenega rajja našli v Jugoslaviji zasluženo deželo, kjer so bili predmet zatiranja in preganjanja — zaradi česar se je mnogo izmed njih vrnilo v svoj rodni kraj — je zelo velikega pomena. Mnogo izmed teh delavcev se po krivdi diskriminacijskega ravnanja demokratične vlade in neofašističnih krogov ter preganjanja titofašistov nahaja v zelo težavnem položaju.

O teh vprašanjih, ki se ne tičejo le komunistov, temveč velike večine prebivalstva bodo razpravljali komunisti tudi na kongresu.

Izključitev iz KPI

STARANCAN — Sekcija KPI v Starancanu je izključila iz svojih vrst Evgenija in Marijo Lavrentić, ker sta sodelovala s titovci in seveda odobraval njihovo politiko; istočasno pa sta vršila v vrstah Partije razdiralne manevre. Izključitev je odobrila tudi pokrajinska Federacija KPI.

Sekcija KPI v Sovodnjah izreka tov. Nado Devetak in njegovi družini izkorenjenje, ker sta izdala izdajo, ki je žaljiva za pravičnike. Sestri Gizele, Sorci in pridrjujejo tudi Goriški federacija KPI, uredništvo lista «O» in deli LAVORATORIA ter uredništvo «DELA».

Jutri 19. novembra bo svečana otvoritev novega ljudskega doma

V TURJAKU

Po otvoritvi bo govoril senator tov. Jakob Pelegrič, predstavnik KPI. Od 20. do 2. ure po polnoči bo ples v veliki dvorani novega doma. Med plesom bodo razne šaljive igre.

Novi ljudski dom je zgradilo demokratično delovno prebivalstvo Turjaka, katero je znano daleč naokoli po svoji razredni zavesti. Graditelji novega ljudskega doma vabijo k številni udeležbi demokrate iz vse Goriške.

KRMINSKEMU ŽUPANU ni mar lastnih občanov

KRMIN — Eno izmed vprašanj, ki lasti zadnje čase teži prebivalstvo krminske občine, je vprašanje družinskega davka. Znano je namreč, da je občinska uprava, ki je bila svojčas imenovana od biše ZVU, svojevoljno imenovala občinsko davčno komisijo. Ta je istotako svojevoljno ocenjevala občinske davkoplačevalce in to popolnoma pristransko. Zato pa je prišlo do velikega odpora v vrstah davkoplačevalcev — malih posameznikov in delavcev; kajti prav oni so tisti, kateri naj bi po ocenitvi davčne komisije nosili glavno breme visokih davkov.

Po raznih krajih so bila zborovanja davkoplačevalcev — malih posameznikov in delavcev. Na teh zborovanjih so davkoplačevalci sklenili, da se uproskele davčne komisije.

Občinska uprava ni upoštevala zahtev rečne davkoplačevalcev, «zamnudnikom» je postala plačilne celotne, o nekaterih primerih pa je celo grozila s kaznijo. Zaradi tega so se številne delegacije k županu, ki so ponovno zahtevale, naj razpusti samovoljno imenovano davčno komisijo, razpeljavi njene sklope ter davci, da se v občini ustanovijo svet davkoplačevalcev.

Seveda je demokratični župan na vse zahteve odgovoril popolnoma negativno. Občinska uprava pa je medtem že nasilno terjala davke, onim davkoplačevalcem, ki niso mogli ali hoteli plačati davkov, pa je enostavno zarubila razne premičnine.

Ker so razne delegacije še vedno pozivale župana, naj preklicuje davčne komisije, sin kar mu skrajno niso dale miru, je končno le obljubil, da bo o tem govoril s prejemkom. Seveda je to rekel samo zato, da se je vsaj zaenkrat iznebil «nadležnih davkoplačevalcev».

Toda delegacije so zaman pričakoval odgovora. Župana enostavno ni bilo nikoli na občini. Nekega dne so nato tele nani v neki gostilni. Ker se jim ni mogel izmakniti, je izjavil, da njemu ni popolnoma nič mar za občane in podobno. Da je to res, nam itak potrjujejo de dejstva sama.

Tači so torej župan, ki so bili imenovani od biše ZVU in ki so zvesti podpreniki demokratičnanov. Prav je, da o njih delovanju izve vsa poštena javnost na Goriškem!

Zmaga delavcev v čevljarnici Mucchiut

GORICA — Po več kot en

TU PA TAM...

ZOPET BRCA ZA TITOFŠISTE
— Kakor znano so bile pretekli teden v Tovarni strojev volitve za nov tovarniški odbor. Kot v Ilir, tako so titofašisti in sindikalisti splošno Bortola Petronija poskušali svojo zvezo tudi v Tovarni strojev. Imeli pa so zopet smolo in se tako, ki se jim je prav pošteno pripeljala na njihovo masno zasedanje zadnjice. Poskušali so s preprečevanjem, podkupovanjem, trosenjem letakov, letanjem okrog ravnateljstva tovarne. Toda vse ni prav nič pomagalo. Celo ravnateljstvo, ki bi bilo brez doma zelo nadležno za čimvečji sindikalni razkol, ni moglo pomagati titofašistom iz zagate. Čeprav dobro vedo, da jih niti po tovarniškega urarja ne poudarja, so imeli titofašisti uspešno precejšnjo masno rotacijo, predlagali lastno kandidato in to, odobreno in podpisano u. n. l. Ruggiero Manna. Ker jim tudi to ni uspelo, so se poslužili še zadnjega, najbolj nizkotežnega in podlega sredstva, ki je pri njih sicer že običajno in to je sabotaža. Videč, da se bodo delavci udeležili volitev polnoštevilno je Bortolo Petronio skrpil v zadnjem trenutku neke vrste opozila, na podlagi katerega bi morali, vsaj po njegovi pobudi, voliti, delavci obredno sabotirati volitve. «Proizvajalci polničenja splošno in smiselno delujočih strojev Bortola pa je o istih tudi takrat glasno vpljeval v puščavi. Delavstvo je šlo na volitve in polnem številu. Enotni sindikati so beželi, v primeri z zadnjimi volitvami se večje zmago, Delavski zborčica je nezadovoljna, Bortolovi sindikalisti pa so ostali z repom med nogami in smolo na hlačah. Sicer se skuša «Primorski tolažiti v dokaj pametnosti ugotovitvam čez, da kje delavstvo ob tej priliki še ni poznalo, kam vodi pot voditelja komunističnih sindikatov, zato tudi dobro ve, da o novoozvoženega odbora v podjetju ni more pričakovati ničesar drugega kot to, da bo ta odbor zagovarjal interese delavcev. To je namreč ede profundna, ki ga tolastno poje «Primorski. Pred volitvami pa je prepoznal ede deuma, da se morajo vsi pošten delavci odzvati pozivu Enotnega razrednega sindikata industrijskih delavcev, ki pravi, naj se delavci volitve ne udeležijo. Toda prav ti pošteti delavci so titofašistom popolnoma zmešali njihovo že itak zmešano steno. Odmene brce, ki so jo prejeli v Tovarni strojev jim bo še dolgo zvenel v ušesih.

CASNA STRAZA «ULTRAREVOLUCIONARJEV»
Po znanih bombnih atentatih je tržaška enotnost na svetu napravila za bliskovito... poletno naglo vrsto evanoničnih ukrepov in za nekaj dni zastražila posebno stavbo, kjer imajo titofašisti svoje generalštabe.

Najbolj zanimivo dogodek pa se je tržaška odzvala od Borkovih. Se prve nedere je bilo opaziti, da se pred ljudskim domom na Prospekti čisti sprejema politična miru. To je trajalo nekaj dni. Toda kar nenadoma se je patrulja preselila s Prospektne ceste na amandirij, kjer je generalštab Borkovljanske titofašistične sekte. Kaj se je zgodilo? Po par večerih nepotrebnega straženja so se policisti informirali, kdo nahaja v krožek na Prospekti cesti. Ko so jim prisotni povedali, da je to krožek «akomunistov», so hoteli še vedeti, kje se nahaja zbirališče titofašistov. Po prejetih informacijah so takoj pobrali šila in kopita. Od tega trenutka dalje pa vse do prvih dni tega tedna je usadko lahko videl pred titofašističnim brigom amandirij, noč in dan sprehajajoče se častno stražo enotnosti na svetu.

Očitno je torej, da je ta častna straža začela le pomotoma na Prospekti cesti. Dejstvo je, da so bili Borkovljanski titofašisti deležni lužnosti policije skoro dva tedna. Dva tedna je torej policija voharala prazno duranico in tistih par oparjenih titofašističnikov, ki se enkrat ali največ dvakrat v tednu odgajajo na generalštabu. In to naj bi bili ljudje, ki venomer kričijo, da so najodbojnejši in najbolj revolucionarni del tržaškega proletariata. Revolucionarna borbenost in... policija, ti gresita pač ukup kot... pes in mačka. Sicer pa se je ta častna straža podaljšala kar za dva tedna večje na izrecno zelo titofašist, ki so dali na ta način najboljši dokaz svoje eborene ultrarevolucionarnosti. Temu se sicer ni kaj čuditi, ko imajo v svojih eborebnih vrstah elemente, ki so se po prvem maju 1945 «revolucionarno...» skrivali v Benetkah in take, ki so ob fašistični zasedbi Ljubljane leta 1941 hiteli uradno pozdraviti dujevega avtorkega komisarja Grazioja.

ZBOROVANJE partizanskih komandantov
V nedeljo zjutraj je bilo v dvorani «Kraljica» najavljeno zborovanje bivših partizanskih komandantov in komisarjev. Velika udeležba partizanskih borcev je dokaz, da so slednji tudi danes vedno v prvih vrstah, ko se razvija veličastna borba ljudskih množic za ohranitev mira.

Zborovanje je predsedoval tov. Vigna Orfeo. Obširen politični pregled sedanjega mednarodnega položaja pa sta podala tov. Nello Grisoli v italijanski ter tov. Ado Sironi v slovenski. S svojim referatu sta partizanska borca začela smernice delovanja partizanov v borbi za mir. Sklepi je nato SRP organizirala v drugi polovici meseca decembra partizanski teden za svobodo in mir. Zborovalci so poslali pozdravno brzojavko Svetovnemu kongresu miru ter tov. Togliattiju voščila za skorajšnje okrevanje. Poseben pozdrav pa so poslali tov. Pocecaju, bivшему komisarju partizanske bataljona «Alma Vivoda», ki se še vedno nahaja v krepkih Rankovičevih razbojnikov. Sovražniki svobode in miru ne bodo zmagali — zagotavljajo partizanski komandanti in komisarji — in prišel bo dan ko bomo zopet združeni slavili novo osvoboditev.

IDILO V MESTU IN NA VASI

Nov zločin Rankovičevih rabljev v miljskih hribih Pri Hrevatinih so ugrabili tri delavce podjetja SELVEG

Ugrabitev se je izvršila v torek popoldne okrog 13. ure - Pet Rankovičevih oboroženih tolovajev je s silo odvedlo nič hudega sluteče delavce Onstran demarkacijske črte je čakal miličnik z naperjeno brzostrelko Ugrabljeni so delavci Mario Delise, Alojz D'Este in Ernest Pizzamus

V torek popoldne so titofašističnim gangsterjem ugrabili tri delavce, ki so, zaposleni pri tvrdki SELVEG, opravljali neka popravila dela na liniji, ki vodi v kraj Norbide nedaleč od demarkacijske črte med cone A in B STO. Ta kričee dokaz se je pridružil številnim tovrstnim in podobnim primerom, ki se dogajajo že od konca zadnje vojne dalje. Z njim so si titofašistični krivniki, ki se šopirijo v coni B, ponovno umazali roke nad delavci, ki niso poznali nikakih političnih tovrstov. To je ponoven dokaz, da za titofašiste ne veljajo nobeni zakoni, temveč, da lahko rovarijo po mili volji kot v najbolj samotni džungli.

Po izjavah, ki jih je nudila neka oseba, ki je slučajno stala medalec od mesta ugrabitve, se je dogodek zgodil takole:

Okrog 13. ure popoldne so trije delavci in sicer Mario Delise, Alojz D'Este in Ernest Pizzamus prišli iz Milj z namenom, da dokončajo popravila na električni liniji, približno 40 metrov od demarkacijske črte. Čim so prišli na mesto, se jim je približalo pet civilistov, od katerih sta dva izmed njih držala proti delavcem naperjene samokrese. Delavci so morali pod grožnjo civilistov takoj čez demarkacijsko črto, kjer je stal do zob oborožen miličnik. Vsi skupaj so se v naglici napotili v bližnjo obmojno barako titofašističnih banditov, od koder je nesrečne ugrabitve kmalu za tem odšel nek policijski avto proti Ankanaru.

Toliko je torej očitno lahko povedal o dogodku. Kam so odpeljali nesrečne in zakaj so jih ugrabili — in to celo na ozemlju cone A — pa ni mogel povedati.

Povsem razumljivo je, da je ugrabitev treh delavcev zelo vzmetila vse obmojno prebivalstvo, ki se ne čuti varno pred zločinskimi titofašističnimi banditi. Obnemem z obnemem prebivalstvo vsa poštena javnost obsoja razbojniško nasilnost titofašistov cone B.

Tu nastane vprašanje, kdo je so kriv za ta in njemu podobne zločine, ki se že vrsto let dogajajo na obmojnem pasu? Kdo je kriv, da se obmojno prebivalstvo ne počuti varno niti na lastnih domovih in na lastni zemlji tostran demarkacijske črte?

Dejstvo je, da je v Trstu in v coni A poleg zasedbenih čet okrog

PROTEST OBČINSKEGA SVETA V MILJAH zaradi titofašističnega banditizma

Na drugem zasedanju je bila sprejeta protestna resolucija Nesramni cinizem titofašističnega svetovalca Krevatina - Na prvem zasedanju so odobrili številne sklepe, ki so v korist vsej občini

V četrek 9. t. m. je občinski svet v Miljah otvoril svoje jesensko zasedanje. Zasedanje se je začelo v na novo opremljeni občinski dvorani. Po prečitani in odobrajani zapisnika zadnje seje je občinski svet odobril sklep o povišanju plač in nagrad občinskim nameščencem. Razpravljalo se je nato o postavitvi javnega telefona v Skofljah in Zavljah. VU je namreč že dala občini na razpolago potrebni sklad v znesku 4.350.000 lir. Svetovalci so sklep odobrili. Tov. Postogna pa je obnem predlagal naj bi se poskrbelo za postavitve javnih telefonov tudi po drugih vaseh. Odoben je bil tudi izdatek za opremo sejne dvorane. Prvo zahtevo občine za izredno subvencijo je VU glado odbila. Šele na ponovne intervencije občinskega odbora in župana je končno nakazala izredno subvencijo v znesku 1.150.000 lir. Nadalje so svetovalci odobrili še sklepe za nakup motornega vozila mestnemu podjetju za čiščenje, ki bo stalo 715 tisoč lir; nabavo 2 novih avtobusov, ki bosta vozila na progah Milje-Trst in Milje-kolica. Strošek bo znašal 10 milijonov in 85 tisoč lir. Sedila je nato krajša diskusija glede zemljišča, ki ga je darovalo občini podjetje «Aquila» za gradnjo nove šole v Zavljah. Svetovalci so odobrili prevzem darovanega zemljišča, vendar je svetovalec Robba pripomnil, da ni prostor primeren za šolsko stavbo, ker je približno čistilnice. Šola naj bi se zgradila na drugem prostoru. V tem smislu bo občinski odbor tudi posredoval pri VU in solskih oblasteh.

Naslednja seja je bila v sredo 15. t. m. V začetku seje je župan tov. Pisco obvestil svetovalce, da sta bili v zvezi z znanim dogodkom v Krevatinu, kjer so Rankovičevi tolvajev ugrabili tri delavce podjetja SELVEG. Predloženi dve protestni resoluciji. Resoluciji sta predlagala komunistični svetovalec tov. Santalea in demokratist Krevatin. Na predlog župana je bila nato sestavljena enotna resolucija, naslovljena na VU in italijansko vlado. V resoluciji zahteva občinski svet naj naslovljeni forumi odločno protestirajo pri beograjski vladi, da se takoj izpusti na svobodo ugrabljeni delavci in da se preneha z ilegalnim uhajanjem jugoslovanskih agentov na področje izven njihove cone. Nadalje zahteva, da se uvedejo ob Morganovi črti stalne policijske postojanke in to zaradi fizične in moralne zaštite vsega obmejnega prebivalstva.

Titofašističnemu svetovalcu Krevatinu pa resolucija nikakor ni bila po godu in je seveda edini glasoval proti. Toda v svoji fašistični nesramnosti je šel celo tako daleč, da je skušal zagovarjati nov zločin Rankovičevih gangsterjev, češ da so delavci verjetno sami prekorčili demarkacijsko črto. Razumljivo je, da je njegova nesramna laž, s katero je hotel prikriti zločin svoj, in gospodarjev iz cone B, izvalja v večni dvorani splošno ogorčenje. Demokratist Visintin pa je celo predlagal naj bi titofašistični svetovalec Krevatin posredoval za osvoboditev ugrabljenih delavcev. Temu se je odločno upr svetovalec tov. Santalea, ki je izjavil, da bi bilo vsako pogajanje z ljudmi, ki so skrivni nešteto sličnih zločinov, do čela neumestno in nepojmljivo.

V nadaljnjem je občinski svet obravnaval vrsto problemov upravnega značaja. Prihodnja seja pa bo v sredo 22. t. m.

Vsekakor pa predstavlja intervencija titofašista Krevatina višek cinizma in nesramnosti. Neopojmljivo je, da se je sploh drznil ziniti o blatenju ljudske oblasti v coni B, pa je že vsemu svetu znano, da je v coni B deljansko na oblasti le klika fašističnih roparjev in moril-

TEDENSKI KOLEDARČEK	
Sobota 18. - Odon	Nedelja 19. - Elizabeta
Ponedeljek 20. - Feliks	Torek 21. - Darov. Mar.
Sreda 22. - Cecilija	Četrtek 23. - Milivoj.
Petek 24. - Janez od K. (šep ob 16.14)	
(Povprečna dolž. dneva ur 9.16)	
ZGODOVINSKI DNEVI:	
18. 11. 1942. se je pričela sovjetska ofenziva pri Stalingradu.	
19. 11. — dan sovjetskega toplašja. Tega dne praznuje SZ obelastno pričelca zgodovinske ofenzive Rdeče armade pri Stalingradu.	
20. 11. 1875. se je rodil Mihail Iva novič Kalinin predsednik vrhovnega sovjeta ZSSR.	
20. 11. 1920. je umrl Lev Nikolajevič Tolstoj, znameniti ruski pisatelj.	
24. 11. 1906. je umrl »goriški slavček« Simon Gregorčič.	

RADIO

TRST II.	
Val. 001. 343,9	
SOBOTA: 13. Slovenski vokalni kvartet in duet; 13.20 Salonski kvintet pod vodstvom Ljubljane Slamiča; 19. Programski periskop. 21. Sobotni večer; 22. Glasba za zaključek tedna.	
NEDELJA: 9. Kmetijska oddaja; 11.30 Aktualnosti; 12. Lepe melodije - lepi glasovi; 13. Glasba po željah; 15. Ponovitve Sheriff; 16. Ma ma ob 7 zvečer; 17. Prenos kulturne akademije Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu; 18.30 Oddaja za najmlajše »Storžek« - 2. del; 21. Z domače knjižne police.	
PONEDELJEK: 18.15 Cajkovski; Francesca da Rimini; 19. Iz filmskega sveta; 21. Vokalni koncert tenorista Dušana Pertota; 21.20 Leo Delibes; Lakme - 1. in 2. dejanje.	
TOREK: 13. Glasba po željah; 18. Mamica pripoveduje; 20. Evropski variete; 21. Vzori mladini - delo in življenje ruskega pisatelja Čehova.	
SREDA: 13.40 Glasba raznih narodov; 18.30 Sramel kvintet Veseli godci; 19. Zdravniški vedež; 21. Vokalni kvartet Veseli bratci; 22.35 Večerne melodije.	
ČETRTEK: 13.10 Vokalni duet izjava slovenske narodne, na barvniko spremlja Mario Sanein; 19. Slovensčina za Slovence; 21. Radijski orkester; 22. Molere; Scapine zvečaje, veseloigra v 3. del; - nato Petra glasba.	
PETEK: 13. Glasba po željah; 19. Pogovor z ženo; 20.10 Koncert violonista Karla Saneina; 21. Mojstri besede - Klavund; 22. Rahmaninov; Simfonija št. 3.	

Šport

NOGOMET	
Prvenstvo STO - I. kategorija	
I. skupina:	
Pristaniščiški - Costalunga, na igrišču v Nabrežini ob 8.30; Primorje - PK - Sv. Mark, istotam ob 14.30; Magdalena - Rojan, na igrišču v Boljuncu ob 14.30; Počiva Rojandra.	
II. skupina:	
Inter - Skedenj, na igrišču v Trebčah ob 8.30; Tovarna strojev - Frušsin, na igrišču v Boljuncu ob 10.30; Sv. Jakob - Dreher, na igrišču v Nabrežini ob 10.30; Nabrežina - Arzenal, istotam ob 15.15.	
III. kategorija	
Cassano - Parizlan, na igrišču v Boljuncu ob 8.30; Proletarec-Unión, na igrišču v Trebčah ob 10.30; Črurale - Trebče, na igrišču v Boljuncu ob 12.30; Opčine - Vesna, na igrišču v Trebčah ob 12.30; Skenj - Kolonja, istotam ob 14.30.	
KOSARKA	
Pokal miru	
Skupina A:	
Inter A - Skoljet, na igrišču v Boljuncu ob 8.30; Rinaldi - DSZ ES, istotam ob 14.30; Počiva Arzenal.	
Skupina B:	
Tovarna strojev - Pristančiče, na igrišču v Skenju ob 9.30; Skenj - Magdalena, istotam ob 10.45; Počiva Sv. Alojz.	
Zenska skupina:	
Flent - Pristančiče, na igrišču v Skoljetu ob 15.45; DSZ - Skoljet, istotam ob 9.45; Skorklja - Rinaldi, istotam ob 10.45.	

TEDENSKI SINDIKALNI PREGLED

Stavka delavcev industrije in nameščencev avtobusnih podjetij

Popolen uspeh obeh stavk - Stavkokazi podjetja Sergas z Grete - Lastnik Sergas je klical na pomoč policijo - Zmaga ES v Tovarni strojev - ES pridobili še 1 mesto v tovarniškem odboru

V tem tednu beležimo na sindikalnem polju kar dve stavki in sicer nameščencev avtobusnih podjetij in industrijskih delavcev. V obeh primerih sta bili stavki proglašeni istočasno s stavkokazmi v italijanski republik, kjer so se vršile na podlagi sporazuma med vsemi sindikalnimi organizacijami. Tudi v našem mestu je prišla v obeh stavkah do ponovnega izražanja delavske enotnosti in razredna zvest.

Do stavke nameščencev avtobusnih podjetij je prišlo, ker so bila pogajanja med delodajalci in sindikati v italijanski republik prekinita. Vodila so se namreč pogajanja za zboljšanje gospodarskih in skrbstvenih pogojev, ki so jih stali delavci. Toda delodajalci niso hoteli pristati na te upravičene zahteve ter povzročili s svojim trdnostnim stališčem prekinitev pogajanj.

V Trstu je bila stavka kompak-

na. V ponedeljek in v torek je izloženem odboru je 6 predstavnikov ES in sicer vsi za delavce, DZ pa ima 3 predstavnike (2 za delavce in enega za uradnike). DZ je izgubila na volitvah eno mesto, ker je bilo razmerje prejšnjega odbora: 5 predstavnikov ES in 4 DZ.

Na sindikalnem plenumu prejšnjega tedna je bilo sklenjeno, da se ukine glasilo ZES «Unita Operaia», ki bo nadomesteno z glasilom Splošne italijanske zveze dela «Il Lavoro», katero bo odslej prinašalo obširna poročila tudi iz Trsta. Za vse potrebne sindikalne informacije pa bo ZES uvedla poseben mesečni bilten.

V zvezi z ugrabitvijo 3 delavcev podjetja SELVEG so ES poslali VU protestno resolucijo, kjer zahtevajo naj se VU pobrija za osvoboditev delavcev in naj povzame potrebne korake v zaščito obmejnega prebivalstva.

NA POBUDO ZVEZE DEMOKRATIČNIH ŽENA

Ustanovljen je odbor za «Božič otroka 1950»

Kakor vsako leto, tako je bil prav te dni ustanovljen odbor za «Božič otroka 1950» in to na pobudo Zveze demokratičnih žena STO. Svoje pristanece so dale naslednje organizacije: Demokratična solidarnost, komunistične žene, socialistke, komunistična mladina, Zveza partizanov STO. Plemenita pobuda tega odbora, ki je žela vsako leto splošno priznanje, je posebno v današnjem položaju ter bolj nujna, vredna, ker si je odbor postavil cilj, da bo v mejah možnosti, ob priliki božičnih praznikov obdaroval otroke vsaj s skromnim darilcem.

Se predno se je sestavil odbor, je naša ženska organizacija predlagala ustanovitve enega samega odbora, kjer bi združene sile dale večje jamstvo za uspešno izvedbo te plemenite pobude. Ta predlog je postal javna svetlovalka tov. Karla eta ent izmed občinskih sej. Toda demokristjanski župan Bartoli ni upošteval pravilnega predloga, marveč je s svojim sekaškim stališčem ponovno dokazal svoje licemerstvo. Prav zaradi tega je ZDZ takoj napravila prve korake, da bo tudi letos obdaroval čim večje število otrok iz brez vsakih političnih ali strankarskih spekulacij.

Ni dvoma, da bo ta človekoljubna akcija našla med širokimi krogli prebivalstva največje razumevanje in podporo. Organizacije, ki so dale svoj prispevek, so v nekaterih sektorjih že prešle na konkretno delo. Žene so namreč že začele plesti volnena oblačila za najmlajše, mladina pa pripravila vrsto lepih igrač.

Odbor za «Božič otroka 1950» je izdal geslo, ki naj bo v spodbudo, ki jim je pri srcu, da bodo našli malečki tudi letos najlepše obdarovani. Torej — Vse in vsi za «Božič otroka 1950».

Za stalno podporo demokratičnemu tisku

Kampanja «Meseca demokratičnega tiska» se je zaključila z uvidnimi uspehi. Demokratične množice so se tudi tokrat odzvale in po svojih močeh prispevale za naš tisk. Toda upoštevati je treba, da se mora demokratični tisk stalno boriti z različnimi težkočami, bodisi tehničnimi, predvsem pa finančnega značaja. Vsem je brez dvoma znano, da ne razpolagamo ne s podporami iz Beograda, Rima, Washingtona ali Londona in ne s podporami ERP-a. Demokratični tisk, ki je eno izmed najbolj učinkovitih orodij delovnega ljudstva v borbi za svoje pravice, lahko računa edino le na podporo delovnih množic.

Prav v teh dneh je cena papirja znatno porasla, kar predstavlja za demokratične liste novo in še večje finančno breme. Cene listov ostane namreč neupremljena. Podpratek papirja je očitno manevr vladnih krogov, ki skušajo, o zvezi z bližajočo volilno kampanjo v Italiji, onemogočiti nadaljnje izhajanje demokratičnega časopisa, ki kljub vsem oviram stalno razkrinkuje oso protijudokratsko imperialistov in njihovih hlapcev.

Titofašistom, klerofašistom in drugim podprenikom imperializma ni uspelo, da bi zatrli in uničili naša predna glasila. Prav danes stoji obtem svoj sto sto številki in to kljub prerokovanjem titofašistov, ki so iskreno želeli, da ne bi naš tisk nih več zaždelo luč svetla. Njihove želje pa se niso in se tudi v bodoče ne bodo uresničile. Za to nam porok naše delovne množice, ki so dale ob vsaki priliki in potrebi konkretne izjave so lidarnosti, bodisi do «Delas», «Lavorator», in ostalih demokratičnih glasil.

Nedvomno bodo naš delavci in kmetje tudi v bodočnosti še večje vztrajnosti in poštovanosti podprli naš tisk. Vsak prispevek, vsaka lira je v današnjem položaju tembolj dragocena. Stalna podpora našemu tisku — to naj bo torej osnovno geslo demokratičnih množic.

Kaj pripravljala ženska organizacija

V okviru «Meseca prijateljstva s Sovjetsko zvezo» organizira Zveza demokratičnih žena STO za četrtek 23. t. m. ob 20. uri v krožku «Tomažič» konferenco, kjer bo tov. dr. Laura Weiss govorila o življenju žene v Sovjetski zvezi.

Ob priliki proslave pete obletnice ustanovitve Svetovne zveze demokratičnih žena, pa bo na pobudo ženske organizacije, v petek 24. t. m. s pričetkom ob 20. uri v istem krožku pester kulturni večer z bogatim sporedom.

Osrjedna proslava te obletnice pa bo na Opčinah in sicer v nedeljo 26. t. m. ob 16. uri dalje. Proslava bo v Ljudskem domu, vsak ponedeljek, sredo in petek ob 15. do 17. ure. Skoljet, v ul. del Prato št. 4, dnevno ob 15. do 17. ure.

TUDI CONSKI PREDSEDNIK SE VMEŠUJE V DELAVSKE ZADRUGE

Tržaško klerofašistično večerno glasilo je objavilo te dni z velikim zadoščenjem vest, da bo VU izdala v doglednem času poseben odzval, s katerim se bo rok za izpolnitev obvez članov do Delavskih zadrug podaljšal do 30. junija 1951. To vest so povzeli iz pisma, ki ga je poslal conski predsednik nadzornemu svetu Delavskih zadrug in v katerem pravi med drugim, da je zaradi podaljšanja tega roka povsem neumestno, da bi se občni zbor vršil pred 30. junijem 1951. Nadalje «svetuje», naj bi se v tem pogledu napravilo največje reklamo ter uvedlo poseben sistem za izpolnitev obveznosti zamudnikov in to potomo pooblaščenec, ki bi obiskoval in posamezne člane kar na domu.

Vse dosedanje spletke ki so jih izvajali tukajšnji reakcionarni krogi na škodo Delavskih zadrug so namreč dokaj klavirno propadle. Sedaj pa se je pojavil kar conski predsednik, ki hoče s svojim neposrednim vmešavanjem v Delavske zadruge vplivati na člane nadzornekega sveta. Dr. Palutan nima nikake pravice do odločanja ali vplivanja na potek poslovanja zadrug, ker so stenoje izrecna last zadrugnikov in nikogar drugega. Značilno je tudi, da je Palutanovo pismo, ki je bilo

javlanih zadrugah. Tudi socialistična stranka J. K. je v bistvu sporazumno, da pride do uravnovešena stanja zadrug. Nadalje obsoja nepojmljivo vmešavanje dr. Palutana in predlaga naj se občni zbor na podlagi zakonskih določb vrši začetkom prihodnjega leta, kar je možno tudi na podlagi starega statuta. Člani nadzornekega sveta pa naj zavrnejo vsako tuje vmešavanje, ki je le v škodo ustanovi in zadrugnikom. Po stopok dr. Palutana pa predstavlja podporo tistim političnim strujam, ki so se na sličen način že polastile tudi drugih ustanov. Le v vzdušju resnične svobode in demokracije se s skupnim sodelovanjem vseh iskrenih zadrugnikov je možno uspešno zaščititi koristi te velike delavske ustanove in njenih članov.

Prispevki za naš tisk

Prispevki, ki so bili nabrani v teku kampanje «Meseca tiska»: Kolonkovec 20.634, Skoljet 2.800, Pisoni 2.391, Skorklja 3.000, Greta 1.493, Prosek 800, delavci ACGAT-A 3.700, sekcija Curiel 10.595, celica Bazec 900 (tov. Cepar, Gregori, Maikovci, Oliveti), VOM 12.870, Sv. Ana 4.050, Barriera 15.245, Gabrovec 1.990, nemenovani iz Nabrežine 200, Sv. Jakob 15.590, Pončana 7.385, Mačkovljevi 1.355, P. D. «Primorski» iz Mačkovlje 1.500, Dolina 3.885, Domio 400, Greta 780, Rimanje 9.760.

Ob smrti tov. Fioravante Santinija, člana celice pristančičev »25. julij«, izrekajo tovariši težko prizadeži trdnosti iskreno sožalje. Pridružuje se uredništvo «Delas».

ZBOROVANJE partizanskih komandantov

V nedeljo zjutraj je bilo v dvorani «Kraljica» najavljeno zborovanje bivših partizanskih komandantov in komisarjev. Velika udeležba partizanskih borcev je dokaz, da so slednji tudi danes vedno v prvih vrstah, ko se razvija veličastna borba ljudskih množic za ohranitev mira.

Zborovanje je predsedoval tov. Vigna Orfeo. Obširen politični pregled sedanjega mednarodnega položaja pa sta podala tov. Nello Grisoli v italijanski ter tov. Ado Sironi v slovenski. S svojim referatu sta partizanska borca začela smernice delovanja partizanov v borbi za mir. Sklepi je nato SRP organizirala v drugi polovici meseca decembra partizanski teden za svobodo in mir. Zborovalci so poslali pozdravno brzojavko Svetovnemu kongresu miru ter tov. Togliattiju voščila za skorajšnje okrevanje. Poseben pozdrav pa so poslali tov. Pocecaju, bivшему komisarju partizanske bataljona «Alma Vivoda», ki se še vedno nahaja v krepkih Rankovičevih razbojnikov. Sovražniki svobode in miru ne bodo zmagali — zagotavljajo partizanski komandanti in komisarji — in prišel bo dan ko bomo zopet združeni slavili novo osvoboditev.

Ljudska prosveta

skve revolucije. O pomenu obletnice je govoril tov. Justo Košta. Ob tej priliki je prosekško-kontovska mladina uprizorila za proslavo primeren enodejanski «Vrtni partizana». Igrali so: Lukša Slavko (Rudi), Lukša Marija (Sonja), Praselj Jordan (Ivan), Praselj Miranda, Danev Mileva in Cibic Karol. Skoraj vsi igralci so prvič nastopili, a splošna sodbja je bila, da ne nepričakovano dobro rešili svoje naloge v veliko zadovoljstvo občinstva.

PD «Volka Smuča» in PD «Simon Jenko» sta v petek 10. t. m. v dvorani «Kraljica» skupno proslavili dan Oktobrske revolucije. Proslava je bila združena s prosvetnim sporedom in sicer: igralska družina mladine s Proseka-Kontovela je zelo lepo uprizorila enodejanski «Vrtni partizana», ki je žela veliko navdušenje. Svetovniški kvartet je lepo zapel «Tam gori za našo vasjo» in «Planinski rož». Tov. Soča je v rusčini recitiral Lermontovo «Mokšva» in tov. Košta, ki je imel tudi slavnostni govor, je recitiral Puškina «Sovražnikom Rusije». Predsedoval je tej lepi proslavi predsednik tov. Karlo Vrabeč.

PROSLAVA PRI SV. JAKOBU. V petek 10. t. m. je PD «IVAN CANKAR» proslavilo Oktobrsko revolucijo z lepim kulturnim sporedom. Govor je podal tov. Gombač, nakar nam je tov. Lina Gombačeva ob-

čuteno in lepo recitirala Gregorčičev «Delavcem»; nato je nastopil pevski zbor iz Lonjerja pod vodstvom tova. Coka ml., ki nas je povsemno prepričal o svoji zmagovitosti. Vida Koštova je lepo recitirala Zupaničevco «Mi gremo naprej».

Posebnost tega večera pa so bile zborne recitacije: Askerčeva «Vrtni» in Zupaničeva «Kovačka», katera je izvajala mladina PD «Ivan Cankar». Zborna recitacija ni lahko nastav, zato nas je toliko bolj veselil njih res dostojen nastop. Veseli jih pa tudi, da so ti mladinci sklenili, da bodo nadalje delali ter še pomnožili svojo dramsko skupnino.

Nastopila sta še tov. Ivančič Lucijan in Rebec Marcel, ki sta zagrajala na harmoniko širi partizanske pesmi ter žela za svoje izvajanje navdušeno priznanje.

Tudi klavirske točke, ki sta jih podal Lina Gombačeva in Vida Koštova, so pritegnile vso pozornost občinstva.

Vse večer je bil res prijeten in občinstvo, ki je napolnilo društveno dvorano, ni štedilo s priznanjem. Zdelo si se več takih večerov.

Odgov. urednik DUSAN KODRIG
Založništvo «DELA»
Tiska Tlp. Adriatica - Rismondo 14.
Dovoljenje A. I. S.